

CHARTER DEUGDELIJK BESTUUR VITO

Versie maart 2020

OVERZICHT VAN DE VERSCHILLENDE PRINCIPES

PRINCIPE 1. Het Vlaamse gewest en gedraagt zich als een actieve en geïnformeerde aandeelhouder en ontwikkelt een duidelijke en consistente eigenaarstrategie ten aanzien van VITO.

PRINCIPE 2. De Raad van bestuur van VITO beschikt over de nodige autonomie, competenties en objectiviteit om zijn verantwoordelijkheden inzake strategische sturing en controle van het uitvoerend management te kunnen uitvoeren.

PRINCIPE 3. De Raad van bestuur van VITO wordt op een professionele manier samengesteld met de nodige aandacht voor diversiteit en complementariteit.

PRINCIPE 4. De Raad van bestuur van VITO kwijt zich op een doeltreffende en efficiënte manier van zijn taken en levert zodoende een waardevolle bijdrage tot de realisatie van de doelstellingen van VITO.

PRINCIPE 5. De Raad van bestuur van VITO richt gespecialiseerde comités op die de Raad bijstaan in de uitvoering van zijn taken.

PRINCIPE 6. VITO beschikt over een professionele en geresponsabiliseerde gedelegeerd bestuurder en Directiecomité.

PRINCIPE 7. VITO waarborgt een passende openbaarmaking van de principes inzake deugdelijk bestuur die worden nageleefd.

PRINCIPE 8. VITO wenst de principes van sociaal en duurzaam ondernemen toe te passen.

PRINCIPE 9. VITO voert een ethische gedragscode in.

PRINCIPE 10. VITO voert een beleid van wetenschappelijke integriteit.

1. HET VLAAMSE GEWEST ALS ACTIEVE EN GEÏNFORMEERDE AANDEELHOUDERS

Het Vlaamse gewest gedraagt zich als een actieve en geïnformeerde aandeelhouder. Het Vlaamse gewest ontwikkelt een duidelijke en consistente eigenaarstrategie ten aanzien van VITO

- 1.1. Het Vlaamse gewest ontwikkelt een consistente eigenaarstrategie waarin de missie, visie en de langetermijndoelstellingen van VITO worden geëxpliciteerd evenals de principes inzake deugdelijk bestuur die worden nageleefd en de manier waarop daarover verantwoording wordt afgelegd. Als stabiele en significante minderheidsaandeelhouder wordt ParticipatieMaatschappij Vlaanderen nv (PMV) over de ontwikkeling van de eigenaarstrategie geconsulteerd.

De eigenaarstrategie omvat:

- De redenen waarvoor VITO werd opgericht evenals de missie, visie en basisdoelstellingen van VITO; de missie en doelstellingen zijn in een bijlage aan dit charter opgenomen.
- Een overzicht van de verschillende opdrachten van algemeen belang en de (commerciële) diensten die door VITO worden uitgevoerd;
- De identiteit van het Vlaamse gewest als eigenaar, wie deze vertegenwoordigt en hoe haar stemrechten worden uitgeoefend, waarbij zij rekening houdt met de belangen van de minderheidsaandeelhouders in het algemeen en van ParticipatieMaatschappij Vlaanderen nv in het bijzonder;
- Een overzicht van de verschillende hoedanigheden en functies waarin het Vlaamse gewest optreedt ten aanzien van VITO;
- Een duidelijk overzicht van de beleidsobjectieven, de ingezette middelen en de evaluatiecriteria (op lange termijn) van VITO;
- Een duidelijke omschrijving van de controle –en rapporteringlijnen tussen het Vlaamse gewest als eigenaar en de Raad van bestuur enerzijds en het Directiecomité anderzijds;
- Een beschrijving van de basisprincipes inzake deugdelijk bestuur die door VITO worden gerespecteerd.

- 1.2. In het kader van de eigenaarstrategie wordt een contract afgesloten tussen VITO en de functioneel bevoegde minister van de Vlaamse Regering onder de vorm van een beheersovereenkomst.

- 1.2.1. De beheersovereenkomst wordt voor middellange termijn afgesloten en omvat de bijzondere regels en voorwaarden waaronder VITO haar opdrachten van algemeen belang zoals omschreven in haar oprichtingsbepalingen moet uitvoeren. Zij regelt de wederzijdse verantwoordelijkheden en verwachtingen van VITO en de Vlaamse Regering in het kader van de doelstellingen die werden vooropgesteld in de eigenaarstrategie.

- 1.3. Het Vlaamse gewest als actieve aandeelhouder:
- is vertegenwoordigd op de algemene vergadering en gebruikt dit forum om haar stemrechten uit te oefenen;
  - heeft het voorrecht om over te gaan tot de benoeming en het ontslag van de bestuurders die door het Vlaamse gewest worden voorgedragen;
  - keurt de basisprincipes inzake het vergoedingsbeleid van de bestuurders goed.
- 1.4. Het Vlaamse gewest als 'controlerend' aandeelhouder brengt voldoende respect op voor de gecreëerde bestuursorganen en verleent hen de nodige autonomie zodat zij de hun toevertrouwde taken naar behoren kunnen uitvoeren.
- 1.4.1. Het Vlaamse gewest geeft aan de Raad van bestuur de nodige ruimte om zijn verantwoordelijkheden uit te voeren en respecteert daarbij diens onafhankelijkheid.
- 1.4.2. Het Vlaamse gewest weerhoudt zich van enige inmenging in het dagelijkse bestuur van VITO en respecteert de operationele autonomie van het Directiecomité en de raad van bestuur.
- 1.5. VITO is zowel actief in de dienstverlening van algemeen belang als aanbieder van commerciële diensten. Hierbij dient bijzondere aandacht te worden besteed aan de mogelijke impact van het overheidstatuut van VITO op de (eerlijke) concurrentie met de private sector.
- 1.6. Het Vlaamse gewest – als controlerend aandeelhouder – erkent en respecteert de rechten en de belangen van andere (minderheids)aandeelhouders.

2. DE ROL EN DE POSITIE VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van bestuur van VITO beschikt over de nodige autonomie, competenties en objectiviteit om zijn verantwoordelijkheden inzake strategische sturing en controle van het uitvoerend management te kunnen uitvoeren

- 2.1. De Raad van bestuur ontvangt een duidelijk mandaat van de aandeelhouder(s). De Raad van bestuur legt verantwoording af aan de aandeelhouder(s) en handelt steeds in het belang van VITO rekening houdende met het algemeen belang.
- 2.2. De rol van de Raad van bestuur bestaat erin de strategie en het algemeen beleid van VITO te bepalen, binnen de klijlijnen uitgezet door Het Vlaamse gewest. Tevens oefent hij controle uit op VITO in het algemeen en het Directiecomité in het bijzonder. De Raad van bestuur heeft eveneens de taak te waken over de naleving en toepassing van het mission statement van VITO.
- 2.3. De verantwoordelijkheden/bevoegdheden van de Raad van bestuur worden vastgelegd in het intern reglement. De Raad van bestuur bepaalt, binnen de beperkingen die hem zijn opgelegd in de van toepassing zijnde decretale bepalingen, zijn eigen intern reglement, waarin zijn verantwoordelijkheden, plichten, samenstelling en werking gedetailleerd worden.
- 2.4. De Raad van bestuur speelt een actieve rol in het onderhandelingsproces, de afsluiting en de opvolging van de beheersovereenkomst.
  - 2.4.1. De onderhandelingen voor het afsluiten van de beheersovereenkomst worden gevoerd tussen de voorzitter van de Raad van bestuur en de functioneel bevoegde minister van de Vlaamse Regering en dit in samenspraak met de gedelegeerd bestuurder.
  - 2.4.2. VITO wordt bij het sluiten van de beheersovereenkomst vertegenwoordigd door de Raad van bestuur.
  - 2.4.3. De Raad van bestuur evalueert jaarlijks de wijze waarop de beheersovereenkomst wordt uitgevoerd door het Directiecomité en rapporteert hierover desgevallend aan de functioneel bevoegde minister van de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.
- 2.5. De Raad van bestuur richt een Directiecomité op bestaande uit directeurs en de gedelegeerd bestuurder. Het Directiecomité wordt geleid door de gedelegeerd bestuurder.

- 2.5.1. De Raad van bestuur, legt in nauw overleg met de gedelegeerd bestuurder, het intern reglement van het Directiecomité vast, waarin de samenstelling en de werking van het Directiecomité uitgewerkt worden.

- 2.6. De Raad van bestuur staat in voor de beoordeling van de prestaties van de gedelegeerd bestuurder en de overige leden van het Directiecomité. Deze beoordeling gebeurt intern in de Raad van bestuur omdat het selectie- en beoordelingsproces een eigen VITO-proces betreft.

- 2.7. De Raad van bestuur weerhoudt zich van enige inmenging in het dagelijkse bestuur van VITO en respecteert de operationele autonomie van de gedelegeerd bestuurder en het Directiecomité.

3. EEN PROFESSIONELE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van bestuur van VITO wordt op een professionele manier samengesteld met de nodige aandacht voor diversiteit en complementariteit

SAMENSTELLING VAN DE RAAD VAN BESTUUR

- 3.1. De omvang van de Raad van bestuur wordt afgestemd op de behoeften van VITO en dient een doeltreffende besluitvorming toe te laten.
- 3.2. Bij de samenstelling van de Raad van bestuur wordt aandacht besteed aan de beginselen van een democratische vertegenwoordiging en aan de onverenigbaarheden van de bestuurders. Daarbij wordt eveneens aandacht besteed aan de noodzakelijke diversiteit en complementariteit inzake bekwaamheden, ervaring en kennis van de bestuurders. Minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de Raad van bestuur zijn onafhankelijke bestuurder.
- 3.3. De Raad van bestuur is samengesteld uit door de Vlaamse Regering voorgedragen bestuurders. De voorgedragen bestuurders worden benoemd op basis van de bepalingen van het VITO-decreet.
- 3.4. In het licht van de bepalingen in punt 3.3 komt het de Raad van bestuur niet toe over een eigen procedure voor de evaluatie van bestuurders in geval van herbenoeming te beschikken.

VORMING

- 3.5. De voorzitter van de Raad van bestuur zorgt ervoor dat nieuw benoemde bestuurders een gepaste initiële vorming krijgen opdat zij snel zouden kunnen bijdragen tot de werkzaamheden van de Raad van bestuur.
- 3.6. Bestuurders dienen hun bekwaamheden alsook hun kennis over VITO bij te schaven teneinde hun rol te kunnen vervullen, zowel in de Raad van bestuur als in de adviserende comités van de Raad van bestuur.

EVALUATIE

- 3.7. De Raad van bestuur evalueert periodiek, onder leiding van de voorzitter van de Raad van bestuur, zijn rol, positie, omvang, samenstelling, en werking alsook de interactie met de aandeelhouders en met het Directiecomité.

VERGOEDING VAN BESTUURDERS

- 3.8. De bestuurders van VITO en de leden van de adviserende comités worden vergoed voor hun (bestuurs)mandaat. Deze vergoeding wordt vastgelegd door de algemene vergadering.

4. EEN EFFICIENTE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van bestuur van VITO kwijt zich op een doeltreffende en efficiënte wijze van zijn taken en levert zodoende een waardevolle bijdrage tot de realisatie van de doelstellingen van VITO

- 4.1. De frequentie van het aantal raadsvergaderingen is aangepast aan de rol en het takenpakket van de Raad van bestuur en aan de noden en toekomstige uitdagingen van VITO
- 4.2. De voorzitter van de Raad van bestuur geeft leiding aan de Raad van bestuur. Hij of zij neemt de nodige maatregelen met het oog op de totstandkoming van een klimaat van vertrouwen binnen de Raad van bestuur, dat bijdraagt tot een open discussie, opbouwende kritiek en steun voor de besluiten van de Raad.
  - 4.2.1. De voorzitter zorgt ervoor dat alle bestuurders met kennis van zaken kunnen deelnemen aan het debat tijdens de raadsvergaderingen en dat er voldoende tijd is voor beschouwing en discussie alvorens tot een besluit te komen.
  - 4.2.2. De voorzitter stimuleert een daadwerkelijke interactie tussen de Raad van bestuur en het Directiecomité.
- 4.3. De voorzitter legt de agenda van de bestuursvergaderingen vast in samenspraak met de gedelegeerd bestuurder.
  - 4.3.1. De agenda weerspiegelt het takenpakket van de Raad van bestuur en omvat een lijst van te behandelen onderwerpen. Daarbij wordt gespecificeerd of deze ter informatie, ter beraadslaging of ter besluitvorming zijn opgenomen.
  - 4.3.2. De agenda wordt voorafgaandelijk aan alle bestuurders meegedeeld. De termijn waarbinnen de agenda wordt meegedeeld wordt in het reglement van inwendige orde vastgelegd, gehecht aan dit charter.
- 4.4. Een goede informatiedoorstroming naar de Raad van bestuur toe is van groot belang om te komen tot een correcte besluitvorming. Voor de vergaderingen van de Raad van bestuur, en indien nodig, tussen de vergaderingen in, ontvangen de bestuurders accurate, tijdige duidelijke en voldoende informatie. Alle bestuurders ontvangen daarbij dezelfde informatie.
  - 4.4.1. Bij de uitoefening van hun mandaat en in het licht van de belangen van VITO zijn de leden van de Raad van bestuur gehouden tot de discretieplicht in verband met de informatie die zij in het kader van de uitvoering van hun bestuursmandaat ontvangen.

- 4.5. De Raad van bestuur is een collegiaal orgaan. Bij de besluitvorming binnen de Raad wordt steeds gestreefd naar consensus.

- 4.6. Er worden notulen opgemaakt van de beraadslagingen tijdens de raadsvergadering. Deze notulen omvatten op zijn minst een lijst van de genomen besluiten en maken melding van enig voorbehoud van bepaalde bestuurders. Aan de notulen wordt een opdrachtenlijst voor het Directiecomité gehecht.

- 4.7. De Raad van bestuur kan een secretaris aanstellen die de voorzitter van de Raad van bestuur bijstaat in de voorbereiding en de opvolging van de vergaderingen van de Raad van bestuur.

5. ADVISERENDE COMITES VAN DE RAAD VAN BESTUUR

<p style="text-align: center;">De Raad van bestuur van VITO richt adviserende comités op die de Raad bijstaan in de uitvoering van zijn taken</p>
--

5.1. De Raad van bestuur richt een beperkt aantal adviserende comités op om bepaalde dossiers uit te diepen en voor te bereiden en de Raad hierin te adviseren.

Met het oog op een controle in de ruimste zin van het woord, richt de Raad van bestuur een auditcomité op dat hem bijstaat in het vervullen van zijn toezichtopdracht.

Met het oog op de strategische doorlichting van het onderzoek richt de Raad van bestuur een SAR – Strategische Adviesraad op.

Met het oog op de valorisatie van de onderzoeksresultaten door middel van de oprichting van spin-offs of de verwerving van winstbewijzen richt de Raad van bestuur een valorisatieraad op.

De Raad van bestuur richt geen benoemings- en remuneratiecomité op zodat alle bestuurders op gelijke voet kunnen participeren bij de benoeming en het vaststellen van de remuneratie.

5.2. De Raad van bestuur legt het intern reglement van elk comité vast, waarin de rol, de samenstelling, en de werking van elk comité gedetailleerd wordt.

5.3. Na elke comitévergadering ontvangt de Raad van bestuur vanwege elk comité en verslag over haar bevindingen en aanbevelingen.

6. EEN PROFESSIONEEL EN GERESPONSABILISEERD UITVOEREND MANAGEMENT

<p style="text-align: center;">VITO beschikt over een professionele en geresponsabiliseerde gedelegeerd bestuurder en Directiecomité</p>

6.1. De gedelegeerd bestuurder is het ondernemingshoofd van VITO en oefent alle bevoegdheden uit die daartoe vereist zijn. In het bijzonder is de gedelegeerd bestuurder ook bevoegd voor het dagelijks bestuur van VITO, conform hetgeen bepaald in artikel 5:79 Wetboek vennootschappen en verenigingen.

6.1.1. De gedelegeerd bestuurder oefent in ieder geval de hieronder bepaalde machten uit:

- het uitvoeren van de beslissingen van de raad van bestuur;
- het beslissen in verband met het plaatsen van de beschikbare geldmiddelen en met het beschikken over de geldmiddelen die VITO in deposito of op lopende rekeningen heeft;
- het beslissen over offertes, bestellingen of overeenkomsten binnen de financiële grenzen vastgesteld door de raad van bestuur.
- het voorzitten van de ondernemingsraad, het voeren van onderhandelingen met de vakorganisaties en het bepalen van de loon- en arbeidsvoorwaarden van het personeel
- het beslissen over het functioneel organisatieschema

6.2. Er wordt door de raad van bestuur een Directiecomité opgericht bestaande uit directeurs en de gedelegeerd bestuurder. Het Directiecomité wordt voorgezeten door de gedelegeerd bestuurder.

6.3. Het Directiecomité wordt belast met:

- het opstellen en uitwerken van een institutionele langetermijnstrategie;
- de bewerkstelling van een structurele interactie tussen de onderzoeksgroepen;
- de bewerkstelling van een structurele betrokkenheid van de onderzoeksgroepen bij de beslissingen op het vlak van:
  - de institutionele vormgeving van de onderzoeksinstelling,
  - de omschrijving van de themata en de methodologie van het Georganiseerde Wetenschappelijk Onderzoek.

6.4. De leden van het Directiecomité worden op een billijke, verantwoorde en marktconforme manier vergoed.

7. TRANSPARANTIE

VITO waarborgt een passende openbaarmaking van de principes inzake deugdelijk bestuur die worden nageleefd

7.1. Dit charter omvat de voornaamste aspecten van het beleid van VITO inzake deugdelijk bestuur worden opgenomen.

7.2. VITO verklaart in dit charter hoe zij invulling geeft aan de principes inzake deugdelijk bestuur die in deze code vervat zijn. Inzonderheid worden volgende elementen weergegeven in de documenten die een bijlage vormen aan dit charter:

Elementen	Bijlage
Redenen van oprichting van VITO	VITO decreet en statuten
Opdracht (missie, visie en basisdoelstellingen)	VITO decreet en statuten Beheersovereenkomst
De verschillende opdrachten van algemeen belang	Beheersovereenkomst Beheersreglement
De verschillende commerciële diensten die door VITO worden uitgevoerd	Contractonderzoek Opstart spin-offs Valorisatie onderzoeksresultaten
De verschillende hoedanigheden en functies waarin de overheid optreedt ten aanzien van VITO	Aandeelhouder Decretale, oprichtende bevoegdheid Stelt raad van bestuur samen Verstrekt werkings- en investeringsdotatie Opdrachtgever via het beheersreglement Klant
De beleidsobjectieven	Beheersovereenkomst en beheersreglement

De ingezette middelen	Jaarlijkse begroting
De evaluatiecriteria	Beheersovereenkomst Beheersreglement
De controle- en rapporteringslijnen	Beheersovereenkomst Beheersreglement
De opvolging van de beheersovereenkomst	Beheersovereenkomst
De structuur van het uitvoerend management	VITO organogram

7.3. Het charter inzake deugdelijk bestuur wordt zo vaak als nodig geactualiseerd zodat het op elk ogenblik een correct beeld geeft van het bestuur van VITO. Het charter wordt ter beschikking gesteld via de website van VITO, met vermelding van de datum van de meest recente versie.

7.4. VITO neemt in haar jaarverslag een hoofdstuk op dat betrekking heeft op de alle relevante gebeurtenissen die zich op het vlak van deugdelijk bestuur tijdens het beschouwende jaar hebben voorgedaan.

8. DUURZAAM ONDERNEMEN

VITO wenst de principes van sociaal en duurzaam ondernemen toe te passen
---

- 8.1. VITO zal een eigen evenwicht zoeken tussen haar economische, sociale en milieubelangen (Profit, People, Planet) en de rol die VITO wenst te spelen in de promotie van deze principes in Vlaanderen.
- 8.2. Hiertoe zal VITO een proces van continue verbetering opstarten naar de prestaties van VITO op het vlak van economische, sociale en milieuoverwegingen. Hierover zal op regelmatige tijdstippen worden gerapporteerd aan de stakeholders (medewerkers, Raad van bestuur, overheden en klanten).
- 8.3. VITO wenst de principes van economische, sociale en milieuoverwegingen op een systematische wijze te integreren in de bedrijfsvoering. Hierbij streeft VITO naar een meerwaardecreatie in de drie dimensies en dit op een geïntegreerde en onderling evenwichtige wijze.

9. ETHISCHE GEDRAGSCODE

VITO voert een ethische gedragscode in

- 9.1. VITO stelt een ethische en verantwoorde handelswijze voorop voor al haar medewerkers, zowel permanente als tijdelijke krachten en zulks middels een ethische gedragscode.

Deze gedragscode wil een duidelijk kader aanreiken waarin respect voor externe wet- en regelgeving alsook voor interne beleidslijnen voorop staat met oog en zorg voor de impact van de handelingen die medewerkers stellen.

- 9.2. Het directiecomité neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de kennis en het begrip van, evenals het respect aan de gedragscode door vorming en opleiding optimaal wordt nagestreefd.

- 9.3. De HR-dienst kan het advies inwinnen van ethische specialisten en helpt managers en medewerkers bij het bespreken en oplossen van ethische kwesties.

10. WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

VITO voert een beleid van wetenschappelijke integriteit
--

10.1. Wetenschappelijke integriteit is een integraal onderdeel van de organisatiecultuur van VITO. Het VITO-beleid op het vlak van wetenschappelijke integriteit focust op het stimuleren van goede onderzoekspraktijken.

10.2 VITO schrijft zich volledig in in het Vlaamse beleid voor Wetenschappelijke integriteit (CWI).